

В психотерапевтичному процесі, особливо при роботі з психічною травмою, емпатія відіграє вирішальну роль. Її можна назвати фундаментом, необхідним для успішної динаміки психотерапії.

Список використаної літератури

1. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы – СПб: Издательство «Питер», 2000. – 502 с.
2. Берн Ш. Гендерная психология – М.: Прайм-Еврознак, 2004. – 320 стр. – (Секреты психологии)
3. Вилюнас В.К. Психология эмоциональных явлений. М.: Изд-во МГУ, 1976, 142 с.
4. Джендлин Ю. (1993). Субвербальная коммуникация и экспрессивность терапевта: тенденции развития клиент-центрированной психотерапии. Московский психотерапевтический журнал. №3
5. Взгляд на психотерапию. Становление человека : Пер.с англ. / Карл Р. Роджерс . – Москва : Прогресс-Универс, 1994 . – 478 с. – Пер. Исениной М.М.
6. Ягнюк К.В. Анатомия терапевтического воздействия: типология техник. // Журнал практического психолога. 2001. №5-6

Науковий керівник: канд. псих. наук, доцент Сірик І. В.

Мостова К.О.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДИТИНИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Молодший шкільний вік є дуже важливим у формуванні дитини.

Молодший шкільний вік – це період, що зумовлює позитивні зміни в розвитку особистості та охоплює період життя дитини з 6-7 років до 10 років. Саме в цей період дитина починає усвідомлювати мотиви навчання, закладаються основи її ставлення до себе, тож не дивно, що цей період вважають вершиною дитинства, адже саме в 6-7 років дитина переходить від ігрової діяльності до навчальної та починає створювати себе, як особистість. Вона втрачає певну безпосередність у власній поведінці та набуває таких процесів, як логіка і мислення [1].

Надзвичайна актуальність проблеми зумовлює активне дослідження її різних аспектів сучасними ученими (Кулагіна І., Дуткевич Т., Немов Р., Цигипало О., Ельконін Д., Венгер Л., Виготський Л., Давидов В., Запорожець О., Максименко С., Обухова Л., Перкінс Д., Піаже Ж. та ін.).

Мета статті –проаналізувати психологічні особливості дитини молодшого шкільного віку.

Для ефективної педагогічної роботи важливо знати психологічні особливості дитини, що дозволить педагогу створити оптимальні умови для розбудови ефективного розвивального середовища в початковій школі.

Молодший шкільний вік характеризується зміною оточення, а також звичного режиму дня, що внаслідок змушує кожного школяра пережити кризу 7 років, яка впливає на кожную дитину різним чином. Зазвичай в період кризи дитина усвідомлює зміну свого місця в системі відносин, зміна самосвідомості призводить до переоцінки цінностей. Більшість важливих та значущих речей відходять на другий план та з'являються нові цінності. Наприклад, старі інтереси вже стають не цікавими, ігрова діяльність виявляється менш важливою, а навчальна стає на перше місце та є цікавою для дитини. Часто ознаками кризи 7 років є негативна поведінка, яка характеризується схильністю до капризів, створенням конфліктної ситуації в стосунках з однолітками, а також рідними, коли криза закінчується ці ознаки починають зникати [3].

В період молодшого шкільного віку також відбувається розвиток психічних функцій, таких як мислення, сприйняття, пам'ять, увага, уява. В цей період дитина володіє наочно-образним та наочно-дійовим мисленням.

Покращується рівень та швидкість сприйняття об'єктів, також воно стає більш довільнішим та має цілеспрямований характер. У молодших школярів суттєво змінюється зоровий і дотиковий вибір заданої фігури серед інших, про що свідчить зменшення часу, що

потрібний на зоровий та дотиковий їх пошук; – підвищується чутливість аналізаторів до різних властивостей предметів. Так, у третьокласників точність розрізнення кольорів і кольорових відтінків збільшується на 15% порівняно з першокласниками. Розвиток сприйняття сприяє покращенню пам'яті.

Формується під впливом навчання логічна пам'ять, зростає продуктивність, обсяг, міцність, точність запам'ятовування навчального матеріалу, також розвивається словесно-логічна пам'ять.

Розвиток уяви спрямовується в напрямі від репродуктивних її форм до творчого осмислення уявлень, зростає вимога до творів її уяви.

Слабкість довільної уваги і занадто розвинена мимовільна увага. З віком зростає обсяг і стійкість уваги, здатність переключати її з одного об'єкту на інший. [2].

Основними новоутвореннями дитини молодшого шкільного віку є [3]:

- рефлексія, аналіз, внутрішній план дій;
- розвиток нового пізнавального відношення до дійсності;
- орієнтація на групу однолітків.

У віці шести-десяти років дитина усвідомлює, що є індивідуальністю, яка піддається впливу з боку суспільства, тобто має вчитися та в процесі навчання розвиватися, усвідомлювати загально прийняті норми суспільства та дотримуватись їх та одночасно вона розуміє, що є унікальною і прагне самоствердитись серед однолітків. В цьому віці діти вже більше розуміють та вдосконалюють вміння стримувати свої емоції (розчарування, гнів, роздратованість, заздрість тощо).

Також розвиваються і вищі почуття, такі як: естетичні та соціальні. Особливе значення має формування соціальних почуттів, адже вони забезпечують комунікативну функцію, що є важливою у формуванні особистості.

Дуже важливо також ще одна значуща для розвиненої особистості почуття – співпереживання іншому. Співпереживанню дитина навчається через механізм наслідування [4].

Отже, досить вагомим є сьогодні врахування вчителем початкових класів психологічних особливостей учнів молодшого шкільного віку. Саме психологічна компетентність вчителя сприятиме ефективній реалізації дитиноцентризму на практиці.

Список використаних джерел

1. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія. Навчальний посібник – Київ : Центр учбової літератури, 2012. 424 с.
2. Кулагіна І. Ю. Вікова психологія (Розвиток дитини від народження до 17 років): Навчальний посібник. 4-е вид. – Москва : Изд-во Ун-та Російської академії освіти, 2005. 175 с.
3. Немов Р.С. Психологія освіти / Р.С. Немов : вид. Центр ВЛАДОС, 2002. 608с.
4. Неудачина Т. І. Психологія розвитку та формування особистості дитини. Національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди – Харків : ХНПУ, 2018. 76 с.

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Зобенько Н. А.

Оверченко С. В.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ВПЛИВ МУЛЬТФІЛЬМІВ НА ПСИХІКУ ДИТИНИ

Формування особистості починається в ранньому дитячому віці, основним впливом на нього є мультфільми. Мультіки для дітей – це захоплююче занурення в чарівний світ, яскраві враження та розкриття нових чудес. Видовищні, образні, з одного боку, і прості, ненав'язливі, доступні з іншого.

На думку дитячих психологів, «правильні» мультфільми здатні: розвивати мовлення, мислення і пам'ять, навчати, формувати творчі здібності, виховувати [1].

Науковці визначили ознаки "шкідливого мультіку", від перегляду якого варто захистити дитину: